

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Dominica xvi. post Trinita[tis]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

an̄ zc. De p̄mo Heb. xij. In disciplina p̄
seuerate. De sc̄do Hieron. Nullus labor
dur̄: nullū tēpus longū videri debz q̄ glo
ria eternitat̄z adgr̄it. De tertio Bre. Di
serico die tps mō est: sed iusticie tps post
erit.

Politezc.

Primo arti. An possit aliqd̄ ztingere
p̄ter dei gubernationē: Vide do. y.
post Epiphaniā Ser. p̄mo.

Scd̄o arti. In p̄ced. zc. In hoc sc̄mo
ne dicendū de tertia q̄ est rō. p̄missio
nis: qz vicz p̄mittit patrē celestē oia nob̄
necessaria datuz: si tñ q̄ram̄ p̄mū regnū
dei. Dicit ḡ Nolite solliciti eē dicētes zc.
vsqz in finē. Ubi tria facit dñs.

Primo iterat p̄hibitiuā p̄clutionē.

Scd̄o subdit p̄firmatiuā p̄pationē.

Tertio infert p̄missiuā exhortationē

Primo igit̄ zc. dic. Nolite solliciti esse di.
qd̄ man. aut qd̄ biba. aut q̄ opiamur: Si
p̄ necessarijs non oportet esse sollicitos: q̄
pena digni sunt q̄ p̄ superfluis nō dōm̄iur:
et aliena rapiūt. Remig. In hoc dñs rō
peritit vt oñderet rem hac esse p̄necessa
riā: z vt arti? eam in cordibz n̄ris inculca
ret.

Scd̄o subdit p̄firmatiuā p̄pationēz

Cū d̄r. Hec em̄ oia gentes. i. gētilēs. Qui

nā p̄udentiā circa hūana negatēs: quibz

nulla est spes eternoz: ingruunt. Sz vos q̄

fidē habetis nō debet̄ esse talis opiniois

quia scit pater vester q̄ in celis est: qz his

oibz indigetis: qz p̄ est: vult: qz celest̄z p̄t.

In fine dubio dabit qd̄ expedit ad salutē

Chr̄y. Non d̄r: Scit deus: sed: scit pater

vester: vt eos i maiorē sp̄m̄ ducat. **T**er

tio infert p̄missiuā exhortationē d. Queri

te ḡ p̄mū regnū dei z iusticiā eius: z hec

oia ad vitā necessaria adijciēt vobis. s.

coopantibz z laboratibz. Aug. de sermōe

dñi in mōte. Cū dicit: p̄mūz: significauit

qz hoc posterū q̄rendū est nō tpe: sed d̄

gnitate: illud tanq̄ bonūz n̄m: hoc tanq̄

necessariū. Beda. Regnū dei z eius iusti

ciam q̄rere: est celest̄z patrie dona deside

rare: et quibz iusticie meritis ad hec p̄ue

niatur indelinēt querere. **C**hr̄y. Nō di

cit: dabunt: sed apponētur: vt d̄scas: quia

p̄sentia nihil sunt ad magnitudinē futu

roz. **O** q̄ fatū qui postponūt regnū dei:

et tantū sollicitant̄ de bonis mūdi q̄ sic su

bito p̄tereunt z velis nolis a te relinquuntur

Exemplū Luce. xij. de homie illo diuī
te zc. Cui dictū est. Stultus hac nocte re
perent a te aiām tuā. Que aut̄ parasti cu
ius erunt: Vide ibi P̄s. Relinq̄nt alie
nis diuitias suas.

Tertius arā. Audistis. Videte ergo

ne bona corpis p̄feratis anie bonis

qm̄ vt dicūt iura. Anima est preferenda

quibuscūqz rebus. L. de sacrosan. egleſi.

Sanctimus. Et. xij. q. j. Precipim̄. Au
dite. Si possētis a p̄ncipe obtinere mille

aureos z decem denarios: tali pacto: qz si

p̄rius z instantius petitis mille aureos cū

ip̄s etiā habebitis decē denarios: Nōne

stulte ageretis si peteretis p̄mo quod
n̄ est. Expone et applica qm̄ modica s̄t

et quasi nulla: bona temporalia z que ad

co:pus spectāt: bono p̄ spirituali p̄para

tionē z eternoz q̄ spectat ad aiām. Ideo

Batth. xij. Quid prodest homi si mun
dum vniuersum lucret: anie p̄o sue detri

mentum patiatur zc.

Dominica. xvj. **T**er

Termita. Ser. p̄mus

Tibi dico sur

tge. Luce. vij. Obsecro vos ne

deficiatis in tribulatiōibz meis

p̄ vobis q̄ est gl̄ia vestra. Eph. iij. Cui

bet pctōi dicit dñs Surge. Cauēduz est

igit̄ ne surdā aurē faciam̄ dñi exhortatio

nē spernētes: imo ad hoc sp̄ conanduz vt

semp̄ stantes et recti sim̄ etiā in tpe tri

bulatiōis. Ad qd̄ hortat̄ apl̄us d̄. **O**bsē

cro zc. Ubi tria sūt notāda **P**rimū ex

hortantis benignitas: **O**bscero vos. s. p̄

pter deū. **S**cd̄m̄ exhortatiōis necessi

tas: **N**e deficiatis in tribulatiōibz meis p̄

vobis. i. ne deficiat̄ a veritate fidei in tri

bulatiōibz meis: qz vincus sum p̄ vobis:

i. q̄s p̄ vobis sustineo. **T**ertū est eius

dē exhortatiōis vtilitas q̄ est gloria v̄ra:

scz qz vos nō deficiatis: vel etiā est gloria

nostra. ij. **C**oz. j. Gloria vestra sum̄ sicut

et vos nostra. De p̄mo. **R**o. xij. **O**bscero

vos p̄ miāz d̄i. De sc̄do. **R**o. vij. **N**eqz tri

bulatio: neqz angustia: poterit nos separe

a charitate dei zc. De tertio. **R**o. v. **G**lori

amur in tribulatiōibz.

Tibi zc.

Dñica. XVI. post Trinitatis

Prim^o ar. An chris debuerit facere miracula queadmodu in euangelio fit merito de suscitatioe adolescentis. Vide dñica. iij. post epiphe. Ser. v.

Scds ar. In euangelio circa suscitatioe ne adolescentis cui dixit dñs Tibi dico surge: sūt notā de tres p̄sideratioes.

Prima est mēozande p̄ditiois.

Scda ē venerāde miseratiois.

Tertia est desiderande suscitatiois.

In h̄ sermone dicēdū ē de p̄ma q̄ ē p̄sideratio miserāde lōditiois: scz in pctōre: qd̄ siḡt p̄ h̄ q̄ defūct^o efferebat fili^o virtus p̄ris sue iā in loculo clausus. Vide textū

Circa h̄ aut̄ ē notāda triplex miseria peccatoris.

Prima ē miseria dolēde p̄uatiōis.

Scda ē miseria horēde iclusiois.

Tertia est miseria tremēde delatiois.

Prima ē rē. Est em̄ pctōr̄ visa p̄uat^o. iō siḡt p̄ defūctū. Aug^o. de ci. di. Mors aie fit cū eā deserit de^o sic mors corporis euz illud deserit aia. Hūc ḡ mortuū deslet m̄ sua vidua. i. mat̄ ecclā q̄ ita quelibet deslet qn̄ cadit in pctm̄: sic mater vniciū filiū qn̄ decedit. Hec aut̄ dicit vidua qz sponi sui morte redempta ē et qz nūc q̄diu peregrinat̄ a dño ab amplexu sponi est separata: qz p̄ fide ambulat z nō p̄ speciem. De hac ps. Vidua ei^o bñdicēs bñdicā. **S**cda est miseria horēde iclusiois. Erat enim defūct^o ille inclusus in loculo siue feretro

Locul^o in q̄ includit peccator ē sua p̄ua affectio z voluptas in q̄ iacet. Sic em̄ ibi angustiat̄ q̄ ad supna seneqt̄ extendere.

Nam vt dicit p̄gilus in bucolias. Trahit sua queqz voluptas. **T**ertia ē miseria tremēde delatiois seu portationis: qz ille portabat ad sepulturā. Et p̄ hoc signatur qz peccator in sepulturā inferni portat

Lu. xvj. Mortu^o est diues z sepult^o est in inferno. Quattuor portitores hui^o mortui sūt q̄rtuor affectioes cordis. s. gaudiu z tristitia: spes z timor. Ista em̄ quattuor portāt mortuū. i. pctōres p̄ abusuū. Ber.

Amāt qd̄ nō decet: timent qd̄ nō oportet dolēt vane z gaudēt vani. Vel isti quattuor portitores sūt fiducia diu viuēdi: t̄l̄ mor satisfaciēdi: p̄sideratio aliene neq̄cie z p̄sūptio diue mie. V̄ sūt opatio: p̄suetudo: delectatio: z desp̄atio q̄ducūt in infer

Prim^o ar. An chris debuerit facere miracula. Req. dñica. iij. post epiphanie. Sermo. vj.

Scds ar. In p̄ced. rē. In isto dicēdū de scda q̄ ē p̄sideratio venerāde miseratiois. s. in dño. ps. Misatioes ei^o sup oia opa ei^o Hāc aut̄ miseratioes ondit dñs

Exemplū decanonico q̄ mortu^o ē ap̄ parētibz sibi demonibz. Vide in scdo ad uertuali ser. iij. post p̄mā dñicā aduē. Tā dē. Terre ois pctōr̄ iam est in societate demonū. Baruch. iij. Quid ē israel q̄ i terra inimicōz es p̄ operationē. Inueterasti in terra aliena p̄ p̄tudinē: p̄aminatus es cū mortuis p̄ delectationē: deputatus es cum descendentibz in infernū p̄ desperatioē.

Tertius ar. Aud. rē. Multū timetis etiā mortē corporis: sed multo maḡ est timēda mors aie q̄ ē p̄ pctm̄. Nā sic d̄ l. Ipsi qd̄ ē. s. p̄. ff. qd̄ mer^o causa. Aliq̄s dz maḡs velle mori q̄ peccare. Hec m̄b̄ mirū qz pctm̄ a deo separat. Sicut em̄ h̄ r̄. q. iij. c. Extimāt. Peccādo d̄ negat̄ mus. Iō z ipe negat nos. Audite. Nonne plus timeretis amittere lapidē p̄ciosū q̄ calculū de ripa. Sic multo maḡs timendū est amittere vitā aie q̄ vitā corporis. Iō Deut. iij. Custodi temetipm̄: z aiam tuā sollicite serua.

Pro eadē dñica. xvj. Ser. ij.

Tibi dico

Tertio. Flecto genua mea ad p̄rez dñi n̄i rē. vsqz ibi: in

cordibz n̄ris. Huius snie p̄sideratio nos hortat surgere. Tibi sūt tria p̄siderāda.

Primū aplice orōis hūilis p̄ditio. Flecto genua. rē. vsqz noiat̄.

Scđm̄ vtilis applicatio: vt det vobis s̄m̄ diuitias glorie sue.

Tertiu desiderabil affectio. s̄tutē corrobzari rē. De p̄mo. ps. Respexit dñs i orōez hūillū.

De scdo Chrys. Pro se ora re necessitas cogit: p̄ altero autē charitas fraternitat̄ hortat: dulcior autē ē āte deū orō nō quā necessitas trāsmittit: s̄ quā de uotio fidei z fina charitas p̄medat.

De tertio. Aug^o. Sat̄ diues ē ch̄tiana reliḡ glo q̄ in oim̄ possessore oia possidet.

Saluaratio. **T**ibi rē.

Prim^o ar. An circa corpa debuerit ch̄s facere miracula. Req. dñica. iij. post epiphanie. Sermo. vj.

Scds ar. In p̄ced. rē. In isto dicēdū de scda q̄ ē p̄sideratio venerāde miseratiois. s. in dño. ps. Misatioes ei^o sup oia opa ei^o Hāc aut̄ miseratioes ondit dñs

tripliciter: vt inuif in euangelio.

Primo accedendo
Secundo copatiendo.
Tercio tangendo.

Primo accedendo amicable. **U**n de euangeliu: q venit iesus in ciuitat q vocat Naaim: et appo. porte ciuitat: vbi efferebat defunct. Naaim interpretat comorio. Et al legonice signat mundu mutatioi subiectu. Ad que iesus venit p huano gne p pccm mortuo suscitado. j. Tim. j. **E**hs iesus venit in huc mundu: pctores saluos face re. **D**ozalt po: Naaim signat cor pctois: cui etiā dignat dñs appropinqre ad ipfuz viuificandū. In cui figura de puer pbat cū pctois: r ad loca in quib erat accede bar: vt prz **D**at. ij. **L**uce. v. r **L**u. xix.

Secundo copatiendo misericordis: q cum vidisset viduā flentē: misericōdia mor dicit ei **N**oli flere. **E**hyf. **I**ubens cessare a la chymis q solat melitos monet nos de pntibus defunctis solationē recipere resurrectionē sperātes. In hoc signat q copatiēs dñs eccle lametabiliter supplicati p filijs spūaliter mortuis sibi solationē immittit pmitēs ventā r vitā pctois pēnitēti: qz ipe dicit **E**zech. xvij. **N**olo mor tē pctois: sed vt magis puerat et viuat.

Tercio tangendo suauit. **U**n accessit do min⁹ r tetigit loculū. i. feret. **L**ocul⁹ di minutue est mortui loc⁹ in q iacet. **U**n de Alexandro mortuo qdaz phs dr: **Q**uē tor⁹ mūdus heri nō captebat: hodie par ua ptinet arca. In hoc signat q de spūaliter accedēs tāgit cor pctois monēs euz ad pniā. **A**po. ij. **E**cce ego sto ad ostiū et pulso. **S**ed heu mlti indurati apire no lūt: r diuie inspiratōi resistūt. **E**xempluz de scribis et phariseis q noluerūt chio ad herere: quib etiā dicebat brūs **S**ephanus **A**ct. vij. **D**ura ceryice r marcūalīs cordibz r auribz vos sp spūisctō restitistis

Tertius art. **A**ud rē. **S**i tñ vultz inuenire misericōdiam: cauete ne misericōdia abutāmini temerarie in pctis pseuerādo de hac mīa psumētes. **N**ā sicut dicit lex. **J**udices. **L**. de dignitatibz. **E**t h. xj. q. ij. **P**riuilēgiū. **E**t. xx. v. q. vi. **P**ostea po. **P**riuilēgiū meret amittere: q pcessa sibi abutit pte: **N**ā si papa det alicui pūilegiū q absolut⁹ se faciat ab oibz casibz r sub illo p

ullegio audaciā sumat peccādi: merito ille puad⁹ est pūilegio. **E**x pōne r applica qmnia dei ex spēali pūilegio oibz offert ad remissioz oim pctoz: **C**auete q ne ex h sumat⁹ audaciā male viuēdi. **E**cc. v. **R**e dicat: misericōdia dei magna est: mltitudis pctoz meoz miserabit. rē.

Sermo. iij. p dñica. xvj. post **T**rix.

Tibi dico sur

Tibi dico sur ge rē. In charitate radicati et fundati rē. vsqz ibi: plenitudinē dei. **E**phe. ij. **S**ic debem⁹ surgere i chritate radicati r fundati ne recidamus. In illis aut verb apli tria sē notāda.

Priū salutar⁹ exhortatio: In charitate radicati r fundati. **S**ecūm exhortatō nis rō: vt possit⁹ pphendere rē. **T**ertiu rōnis pclusō: vt impleami rē. **D**e pmo **C**ol. ij. **S**up oia charitatē habete. **D**e secūdo **E**ph. ij. **T**enui eū nec dimittā. **D**e tertio **C**ol. j. **I**mpleami agnitioe volūtatē dei in oi sapia r intellectu spūali.

Salutatio **T**ibi rē.

Prim⁹ arti. **A**n miracla q fecit chris fuerit sufficiētia ad oñdendū deitatez ei⁹. **N**ō. **A**liq fecerūt maiora: vt hz **J**o. xij. **C**ōtra. **J**o. v. **O**pa q ego facio: ipa testi. phi. de me. **R**ūdet **T**ho. in. ij. par. q hmoi miracla fuerit sufficiētia ad manifestandū deitatē ei⁹ fm tria. **P**rio fm spēm opey q trāscēdebāt oēm ptatez pūtis create. **E**t iō nō nisi p tute diuina fieri poterāt. **S**ecūo ppter modū faciēdi: qz p pta ptate miracla faciebat: nō orādo sic alij. **T**ertio ex ipa doctria q se deū dicebat. q nisi vera essz nō pfirmaret miracul diuina p tute factis. **H**ec **T**ho. **P**ro fundamēto. **S**um⁹ quidē capaces naturalit noticie diuioz. **J**uuenal. **S**epar hic nos a grege mudoz atqz venerabile solū: fortiti ingenii diuiozqz capaces. **E**t **A**rist. r. ethic. dr: q hoies se oñt trahere ad diuina qntuz pnt. **S**ed qñf. **A**n miracla rē. **D**ic rñ. vt s. **P**ost rñionē dicas **A**ttēdamus q qnta fuit deo sollicitudo vt nos certos redderet d sue deitat⁹ mysterio: r inde ppendam⁹ qnta sit ad deū nra obligatio. **J**o. iij. **D**iligam⁹ deū qm ipe pōr di

Dñica. xvii. post Trini.

lexit nos. Sed heu q̄m̄lti sunt q̄ postpo-
nūt ch̄m̄: et aīas suas perdūt. p̄ volupta-
tibz secl̄i. **D** avaritio fornicatores zc. **S**z
vñ hoc: **E** rre qz deū z celestia nō nisi alo-
ge z raro aspiciūt. Talibz aut̄ d̄r dñs **E** sa.
xxij. Audite q̄ lōge estis z cognoscite for-
titudinē meā: **Q** m̄ aut̄ terrena z corp̄ alia
de p̄pe aspiciūt vident eis magna. **E** r̄ns
em̄ in planicie nō potest bñ iudicare d̄ ter-
re q̄ritate: sed si ad locū eminentē ascen-
dat: plen̄ iudicabit. **I** o hō q̄nto magis
est eleuat̄ a terra: terra sibi apparet in-
noz. **U**ñ dicit astrologi q̄ si hō possz asce-
dere ad spherā lune: terra sibi appareret
q̄m̄ nihil. **S** p̄ualiter: **H** oies terrena dili-
gētes illa iudicāt magna. **V**ide sermone
tertio de Ascensioe dñi.

S econd̄ arti. **I** n p̄ced. zc. **I** n isto di-
cendū de tertia q̄ est p̄sid̄ratio desi-
derade suscitatiois: qz dixit dñs mortuo.
A dolescēs tibi dico: surge. **E** t̄ resedit qui
erat mortu⁹ z cepit loq̄ zc. **U** bi tria desi-
gnant cōsa p̄tōris viuificationē.

P rimo saluatoris amorosa excitatio.
S ecd̄o p̄tōris p̄tuosa resurrectio.

T ertio redēptōr̄z gl̄iosa magnificatio

P rimo saluatoris zc. q̄ vicz excitat mor-
tuū i p̄ctis. **U**ñ z p̄tōri d̄r **E** ph. v. **S** ur-
ge q̄ dormis z exurge a mortuis. **P** ector̄ at̄
sic reuocat̄ d̄r adolescēs: qz nōdum est in
p̄ctis inueterat̄: sed ad bonū uertibilis

S ecd̄o p̄tōris resurrectio: qz resedit q̄
erat mortu⁹. i. surgēs sedit in loculo in q̄
pus iacebat. **I** n q̄ signat̄ q̄liter p̄tōr̄ audi-
ens inspirationē z vocē dei resurgit. **I** o.
.v. **V**enit hora et nūc ē q̄m̄ mortui audiet̄
vocē filij dei: z q̄ audierit uiuet. **S** ūt aut̄

tria signa suscitatiois sp̄ualis q̄ tāgunt̄ in
hoc q̄ resedit: z cepit loq̄: et dedit illū ma-
tri sue. **R** esidet em̄ hō z resilit a p̄tō p̄ cō-
tritionē. **I** ncipit loq̄ p̄ p̄fessioez. **R** eddit̄

m̄fi sue eccl̄ie p̄ satisfactioez: p̄ quā restitu-
itur cōioni fidelīū

T ertio ponit̄ christi
magnificatio: qz accepit oēs timor̄ z ma-
gnificabāt deū dī. qz p̄pha magn⁹ surrexit

in nobis: zqz de⁹ uisitauit plebē suā. **I** n-
uasiit q̄ppe eos timor̄ reuerētial: admiran-
tes de potētia z bonitate dñi: z magnifica-
bant zc. **I** n q̄ signat̄ q̄ ex hoc p̄cipue timē-
dus: honorād⁹: z laudādus est deus: qz

p̄tōres ad uitā suscitāt. **I** o dicebat **P** a-

B ūdic aīa mea dñm̄: et oīa q̄ intra me s̄
zc. sequit̄: **Q** ui p̄pitiat oibz iniquitatibz tuis
qui sanat zc. **S** ultra q̄ est in nobis gaudiū
materia: qm̄ si volum⁹ penitere: paratus
est de⁹ aīas p̄ras suscitare. **E** xemplū in
brō **M** artth̄eo: **Z** ach̄eo: **M** agdalena: **P** etro
zc. **E** zech. xvij. **S** i impi⁹ p̄niaz egent zc
vita uiuet.

E r̄n⁹ art̄ic. **A** pplica qd̄ habet̄ fer̄is
vj. ante dñicam in passione.

D ominica xvij. **S** ermo p̄mus.

I cet sabba

L ieto curare. **L** uc. xij. **O** bsacro
vos ego uincet̄ in dñō: ut di-

gne ambuletis uocatione q̄ uocati estis.

E ph. iij. **I** n uerbis thematis s̄at̄ notat̄
q̄ si curari volum⁹ a morbo p̄cti: oportet

a p̄ctō q̄lescere. **I** urta illd̄ **E** sa. j. **Q** uiesci-
te agite puerse. **I** o debem⁹ sp̄ esse in sab-
bato. i. in req̄e. **E** t̄ hoc maxie necessariuz

est ch̄ianis q̄ in ch̄io quiescere d̄nt. et sic
in sua uocatione ambulare de uirtute in p̄-
tutez. **A** d̄ qd̄ hortat̄ **P** aul⁹ di. **O** bsacro

uobis sunt tria notāda.

P rimum exhortatiois benignitas: **O** b. v
S ecd̄m exhortantis charitas: ego uin.

T ertiu exhortatiois p̄itas: (in dñō.
ut digne ambuletis zc.

D e p̄mo **S** eñ. **S** ūolus est anim⁹ hois
facili⁹ ducit̄ q̄ trahat̄. **I** o d̄r ap̄ls: **O** bse-
cro uos: nō: p̄cipio. **D** e sc̄do. ij. **C** o. j. **S** i

ue tribulamur p̄ uīa exhortatioe z salute

D e tertio. j. **T** hef. ij. **A** mbuletis digne
deo q̄ uocauit uos.

I cet zc.
P rimum ar. **A** n oīs morbo p̄cti sit ca-
rabil: **V**ide fer. iij. post p̄mā do. xl.

S ecd̄m ar. **I** n euāgelio oñdit̄ se dñs
uex medicinā d̄do triplicē medicinā

P rima est curatiua
S ecd̄a est p̄seruatiua.

T ertia est roboratiua.

P rima est q̄ oñdit̄ in curatioe hydropti.

Q d̄ ei faciebat circa corpa: signū erat eoz
q̄ facienda s̄nt circa aīas: qz est sanitas solū-
cite p̄curāda. **N** ā ut d̄r saluator **M** ar. xvj

Q uid p̄dest hoī si m̄. v. lu. zc. aut quā da-
bit hō zmu. zc. **I** n curatioe aut̄ hydropti
cī oñdit̄ triplex instructio pertinens ad cū